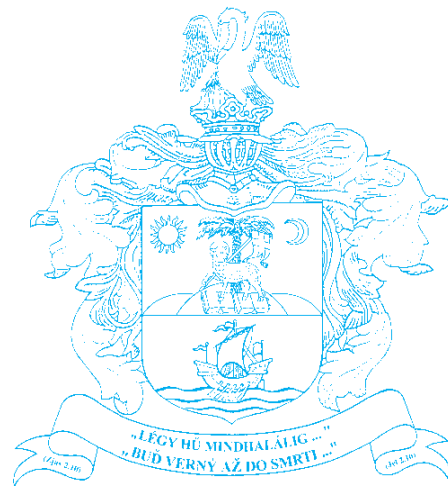

KÁLVINISTA SZEMLE

A SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ
HIVATALOS LAPJA

LXXXII. évfolyam

2. szám

Komárom, 2011. február

Ára 35 cent

IMMÁNUEL – VELÜNK AZ ISTEN

Kedves Testvéreim! Bizonyára a szülők többsége emlékszik még arra, mikor ezek a nagy gyerekek még kisgyermekek voltak. Éjszaka felriadtak, felsírtak, és csak akkor csendesedtek el, ha kézbe vettük, megsimogattuk őket vagy melljük bújtunk. Ha megkérdeznénk, hogy mire riadnak fel most és mi nyugtatja meg őket, valami módon bizonyosan azt fogalmaznák meg: az a biztonságot adó érzés, hogy valaki ott van mellettük vagy elérhető közelségükben, akire nyugodtan rábízhatják magukat, mert szereti, vigyáz rájuk, a javukat akarja.

De nemcsak a kis és nagy gyermekeink félnek, hanem sok esetben mi felnőttek is. Ahogy ők izgulnak felettetés vagy vizsga előtt, mi ugyanúgy izgulunk, ha felettéseink kérdőre vonnak, ha az adóhivatal ellenőriző könyvelésünket vagy egy kukacoskodó hivatalnok talál újabb és újabb formai hibát jól elkészített dolgainkban. És bár próbáljuk magunktól megszerezni a gondolatot, de félünk a betegségek, az idős kor állapotváltozásaitól, az elmúlástól – tehát félünk az élettől, és félünk a haláltól.

Ezért kitalálunk sok mindent, hogy megnyugtassuk magunkat, hogy a lehetőségeinkhez képest bebiztosítsuk az életünket és kompenzáljuk félelmeinket. Vannak, akik halmozják a pénzt, összekötéseket építenek minden irányba, mindenáron hatalomra próbálnak jutni, másokat megelőzve. A mai rohanó életben mindezek csak csillapíthatják fájdalmainkat és félelmeinket, igazi megoldást azonban nem adhatnak. Az igazi gyógyító erő mindannyiunk életében csupán annak az átélése lehet, amit a próféták által megjövendölt gyermek neve jelent: *Immánuel*, vagyis *Velünk az Isten* (Mt 1,23b).

Az Úr Jézusnak azért kellett testet öltenie, hogy mi, kései megváltottjai is közel érezhessük Őt magunkhoz. Hogy ha próbára tesz az élet, ha jönnek a nemszeretem napok, a betegségek, a családi és nemzeti tragédiák, akkor is tudhassuk: *Velünk az Isten*. Ez nem önáltatás, nem filozófia; Isten élő személy, aki kétezer éve eljött közénk, és Szentleke és Igéje által azóta is velünk van, és hűségesen gondoskodik rólunk.

Amikor ezt az áhitatot végiggondoltam, az vezérelt, hogy valamiképpen egy kicsit érthetőbbé és érezhetőbbé tegyem Is-

tennek általában az ember iránt, szűkebben népünk iránt és személyesen irányunkban kinyilvánított jóindulatát, segítőkészségét, szeretetét. Ha gyermekeinknek hittan- és katekézésekben beszélünk erről, akkor felsorolom az 1100 esztendő sok-sok megtartó csodáját, azokat a különleges történelmi alkalmakat, amelyekben Isten gondviselő kezét csak azok nem veszik észre, akik számára sokkal kényelmesebb megmaradni bűneikben, mint Isten világosságában napról napra tisztulni és mindig jobban igyekezni az ő törvényei szerint élni.

Isten gondviselésére figyelve tekintünk csak vissza egy évszázadot. Szabadon át lehetett kelni a Dunán; Dunamocsnak még vasútállomása is volt Neszmély alatt a másik oldalon. Elképzelhetetlen lehetett az akkor élők számára, hogy rövid időn belül csak a Duna közepéig merészkedhetnek. Pedig 1918 októberében meghúzták a határt, amit az akkori nagyhatalmak 1920. június 4-én szentesítettek. (A trianoni gyászos nap és óra emlékére Dunamocson templomunk harangja azóta is minden hétköznap megszólal, délután fél ötkor.)

A szomorú lecsatolást felvidéki református népünk annyira nehezen fogadta el, hogy az önálló, ún. Szlovenszkói és Kárpátaljai Egyetemes Református Egyház első zsinata csak öt évvel a lecsatolást követően, tehát 1923. június 23-án ült össze. (Csak a teljesség kedvéért jegyzem meg, hogy a Masaryk-féle I. Csehszlovák Köztársaság sohasem ismerte el református egyházunkat.)

Isten azonban nem hagyott el a külső elesettség ellenére sem. Az elnyomás még erősebbé kovácsolt. Az akkori írásos emlékek mellett a régi hímzett falvédők és fali képek a bizonyosságai annak, hogy népünk szeretett együtt élni a szebbnél szebb igékkel: *Az Isten szeretet; Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk; Velünk az Isten*. A húszas években sorra alakultak a református lelkes- és tanítóegyesületek. 1925-ben Losoncon megnyitotta kapuit a Teológiai Szeminárium, 1935-től Komáromban református tanítóképzés folyt; így is próbálta egyházunk pótolni a kivándorlásból, a hűtlenségből és a természetes halandóságból adódó veszteségeket, illetve enyhíteni a másoktól való függőséget.

(Folytatás a 3. oldalon)

ILLŐ HALÁLT ADJÁL, URAM!

*Ha a szem már nem ívelő, És letenném horpadt vértem,
Ki-kihagy, hígul a velő, Mondanám: íme, hazatértem.
A halál nem érhet tetten, Az Úr befogadna talán,
Megyek dolgom végezetten. S pihennék Krisztus oldalán.*

*S hogy kihull kezemből a toll,
Már vár a végtelen Akol,
Rám borul az ég azúrja,
S ott állok pőrén, pirulva.*

*És bár az a póz még szokatlan,
Vár az Úr, s az égi katlan,
Mégfürdetnek, -mosnak engem,
S olajjal törlik a testem.*

Az ÚR színe előtt

Uram, vágyom utánad. Teben bízom, ne add, hogy megszegyenüljek. Vágyom elköltözni ebből a világból és közel lenni Tehozzád, Uram Jézus. Fáradt vándorként nyugalomra vágyom, idegenként otthonra vágyom, meggyötörtként felfrissülésre vágyom. Szemeim sok bajt láttak. Szeretnék a gyönyörű mennyországba jutni, ahol nincs gond, ahol a Te frissítő dicsőségedet látni, ahol a szent lelkek gyülekeznek, ahol csak öröm van és békesség uralkodik. Uram, teljesítsd kérésem hamarosan, de csak a Te akaratod szerint, és szent nevedért teljesítsd be rajtam minden ígéretedet. **Ámen.**

Magnus Friedrich Roos

Szerelmes levél Atyádtól – Gyermekem...

Lehet, hogy te nem ismeresz engem, de én mindent tudok rólad... (Zsolt 139,1). Azt is tudom, hogy pontosan mikor ülsz le, és mikor állsz fel... (Zsolt 139,2). Minden utadat jól ismerem... (Zsolt 139,3). Még a hajszálaid is mind számon vannak tartva... (Mt 10,29–31). Mert saját magam hasonmására teremtetted téged... (1Móz 1,27). Anélkül, hogy tudnád, én bennem élsz, mozogsz, létezel... (ApCsel 17,28). Mert az én nemzetségem vagy... (ApCsel 17,28). Mielőtt megformáltalak az anyaméhben, már ismertelek... (Jer 1,4–5). Kiválasztottalak magamnak a teremtés kezdetén... (Ef 1,11–12). Nem véletlen az életed, mivel teljes egészében minden tettet le van írva a könyvemben... (Zsolt 139,16). Én határoztam el pontosan a születésed idejét, és azt is, hogy hol fogsz élni... (ApCsel 17,26). Féllelmetesnek és csodálatosnak alkottalak meg... (Zsolt 139,14). Én formáltalak anyád méhében... (Zsolt 139,13). Én hoztalak a világra születésed napján... (Zsolt 71,6).

Hamisan képviseltek azok, akik nem ismernek engem... (Jn 8,41–44). Nem vagyok tartózkodó, sem haragos, hanem teljes szeretettel tekintek rád... (1Jn 4,16). Vágyom arra, hogy szeretetemmel elhalmozzalak... (1Jn 3,1). Csupán azért, mert a gyermekem vagy és én atyád vagyok... (1Jn 3,1). Többet adok neked, mint valaha földi apádtól kaphatnál... (Mt 7,11). Mert én vagyok a tökéletes Atya... (Mt 5,48). Minden jó ajándék számodra, amelyet elfogadsz, az én kezemből ered... (Jk 1,17). Mert mindenben gondos-

kodom rólad, és ellátlak mindazzal, amire szükséged van... (Mt 6,31–33). A jövődre vonatkozó terveim mindig reménnyel vannak teli... (Jer 29,11). Mert örök szeretettel szeretlek téged... (Jer 31,3). Anyiszor gondolok rád, mint ahány homokszem van a tengerparton... (Zsolt 139,17–18). És én örvendek neked hangosan énekelve... (Zof 3,17). Sosem unok bele abba, hogy jót tegyek veled... (Jer 32,40). Mert az én kincsem vagy... (2Móz 19,5). Teljes szívemmel és lelkemmel vágyok arra, hogy örök életet adjak neked... (Jer 32,41).

És én hatalmas és csodálatos dolgokat akarok mutatni neked... (Jer 33,3). Megtalálasz, ha teljes szíveddel keresel en-

gem... (5Móz 4,29). Gyönyörködj bennem, és megadom szíved kérését... (Zsolt 37,4). Mert én adtam neked azokat a kívánságokat... (Fil 2,13). Mindent megteszek érted, sokkal bőségesebben, mint

ahogy azt elképzeled... (Ef 3,20). Mert én vagyok a leghűségesebb bátorítód... (2Thessz 2,16–17). Az Atya vagyok, aki minden nyomorúságodban megvigasztal... (2Kor 1,3–4). Amikor a szíved megtört, akkor vagyok közel hozzád... (Zsolt 34,19). Mint ahogy a pásztor karjára gyűjti a bárányát, a szívemhez közel úgy hordoztalak téged... (Ézs 40,11). Egy nap minden könnyet letörölök a szemeidről... (Jel 21,3–4). És megszabadítlak az összes földi fájdalomtól... (Jel 21,3–4). Atyád vagyok, és fiamként szeretlek, mint ahogyan Jézus szeretem... (Jn 17,23).

Mert Jézusban láthatod, hogy mennyire szeretlek... (Jn 17,26). Ő és én egyek vagyunk... (Zsid 1,3). Ő azért jött, hogy bebizonyítsa, hogy én veled vagyok és nem ellened... (Róma 8,31). És hogy elmondja, hogy nem tulajdonítom neked vétkeidet... (2Kor 5,18–19). Jézus azért halt meg, hogy egymással megbékéltsünk... (2Kor 5,18–19). Az ő halála volt a szeretetem legmélyebb kifejezése... (1Jn 4,10). Feladtam mindent, amit szerettem, azért, hogy megnyerjem a te szeretetedet... (Róma 8,32). Ha befogadod fiamat, Jézust, úgy engem fogadsz be... (1Jn 2,23). Soha semmi nem választhat el téged az én szeretetemtől... (Róma 8,38–39). Gyere haza, és a legnagyobb ünnepséget rendezem a tiszteletedre, amelyet a mennyország valaha is látott... (Lk 15,7). Én mindig Atya voltam, és mindig Atya leszek... (Ef 3,14–15). Az én kérdésem ez: Leszel-e a gyermekem...? (Jn 1,12–13). Várok rád... (Lk 15,11–32).

**Szeretettel: a mindenható Isten,
Édesatyád**

(Befejezés az 1. oldalról)

A müncheni egyezményt követő '38-as visszacsatolás azt az illúziót keltette, hogy mindent szépen visszarendezhetünk a boldog békeidők mintájára. Teológiánk megszűnt, egyházkerületeink betagozódtak az anyaországi intézményekbe. Majd jött a II. világháború (minden borzalmával és tragédiájával), mely nagyon határozottan rámutatott arra, hogy nem ringathatjuk magunkat hamis illúziókba. Isten nem a mi elképzeléseinket váltja valóra, még a hamisan visszaszerzett segítségünket sem nézi el, hanem azt várja, hogy térjünk meg hozzá, kérjük az ő eligazítását, az ő vezetését, és akkor tapasztaljuk majd meg, hogy *velünk az Isten*.

A háború után azonban hiába vártuk a csodát. Nem a várva várt békes építőmunka, hanem a hontalanság évei következtek. A kassai kormányprogram háborús bűnösnek minősített mindenkit, aki magyarnak vagy németnek vallotta magát. A kisebbségi kérdést deportálással és kitelepítéssel próbálták megoldani. Hogy mégis megmaradhattak szüléink, őseink földjén, azt a kommunisták hatalomra jutásának köszönhetjük, akik leállították az úgynevezett lakosságcsere-programot. Ritkán mutatunk rá erre a történelmi tényre, pedig szépen igazolja azt az ősi teológiai igazságot, hogy Isten sok esetben a vele szemben állókat is felhasználja céljai eléréséhez, hogy átélhessük: *velünk az Isten*.

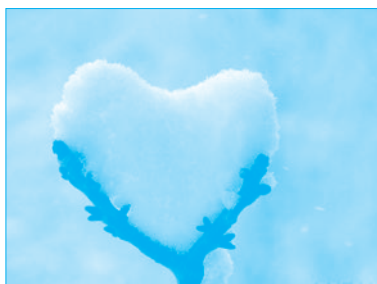
Alig telt el pár évtized, és a sok-sok apró csoda mellett Isten ismét erőteljesen belenyúlt a történelmünkbe. Csak így folyhatott le vérontás és kegyetlenkedések nélkül a '89-es bársonyos forradalom. Józan gondolkodású ember nem gondolhatott arra, hogy a hatalmát őrző és féltő garnitúra önként válik meg a korlátlan és ellenőrizhetetlen vezetés mámorától. Ezt az isteni jelenvalóságot és kegyelmet azonban talán csak azok tudják igazán értékelni, akik a saját bőrükön tapasztalták a diktatúra erőfitogtatásait: a rendőri kordonokat, a vízágyúkat, a követéseket és megfélemlítéseket; vagy akik 1990 első napjaiban jártak Kolozsvárott vagy máshol Romániában, és látták a fagyos télben az utcákon megölt ártatlan áldozatok gyertyafényben úszó fényképeit, vagy később a jugoszláviai testvérháború ma is látható nyomain Split és Dubrovnik között.

Mi még átéltük főiskolás korunkban, hogy évente kétszer mehettünk át Magyarországra, és pult alól szereztük be a vámnyilatkozatot; ma pedig szabadon mozoghatunk Sziciliától Norvégiáig... Pedig semmit nem tettünk érte. Isten töl-

IMMÁNUEL – VELÜNK AZ ISTEN

lünk független hatalmakat használt fel és ajándékozott meg bennünket újabb lehetőséggel, hogy felismerjük: *Velünk az Isten*.

A Magasságos jelenléte mindig csoda. Józsefet zavarba ejtette Jézus nem várt érkezése: Mit tegyen? Ma is, ha a Szentlélektől való fogantatás és a szüztől születés hangzik, sokan kételkednek. Gondoljunk csak bele, József számára mindez nem egy hittétel, hanem nagyon is hűsbavágó kérdés volt. Szeretett egy lányt. Már jegyben jártak, amikor kiderült, hogy áldott állapotban van. Bizonyosan kérdőre vonta, vagy talán Mária magától beszélt a titokról, az angyali jelenésről, a születendő gyermekről, aki a megígért Szabadító. De Józsefnél mindez süket fülekre talált. Egyáltalán nem kifogásolható módon úrrá lesz rajta a kételkedés és a hitetlenség. Teljesen természetes, hisz példa nélküli, másokhoz nem hasonlítható dolgokról van itt szó, amikben az ember kételkedni szokott. Gondolja-

tok csak bele József helyzetébe! Egy teljesen tiszta jegyes kapcsolatban a menyasszonyotok egyszer csak bejelenti, hogy áldott állapotban van. Ráadásul töredelmes bűnvallás helyett azzal a mesével áll elő, hogy mindez egy angyal kijelentése nyomán Isten csodálatos tette. Nem tudom, hogy hogyan fogadnátok...

Józsefet összetörte a jegyesében való fájdalmas csalódás. Becsapva érezte magát, mégis emberséges megoldásra törekszik. Mária védekezése magyarázkodásnak, afféle „asszonyi beszédnek” tűnhetett előtte. A kor szokása szerint nyilvánosan leleplezhette volna „hűtlen” jegyesét, vádolhatta volna, de ő csendben szeretne volna elbocsátani. Nem volt bosszúálló. Irgalmas szíve menyasszonya titokban való elbocsátására indította. Ez a magatartás jegyese iránt a legteljesebb mértékben korrekt. Nem lehet elítélni, inkább dicséretet érdemel nagyvonalúsága, lovagiassága, bölcsessége, irgalma.

Isten mértéke szerint azonban mindez kevés. Ő többet akar. Közbelép. Egy angyal útján, álmában ad kijelentést Józsefnek. Kijelenti neki, hogy ami minden

más esetben gyalázat, szégyen és botrány, az az ő életükben Isten terve és munkája. Arra buzdítja: ne féljen feleségül venni Máriát, mert ami benne fogant, az a Szentlélektől van. Utasítást kap a születendő gyermek nevére és küldetésére nézve is. És József hallgat Isten szavára, az angyali intés szerint jár el.

Miért tesz így? Miért változtatja meg a józan ész döntését egy álom hatására? Még így is szerethette Máriát? Talán inkább azért, mert alázatos ember volt. Tudatosította, hogy vannak titkok, melyeket csak részben lehet megérteni, de el lehet fogadni. József ezért fogadta el ezt a titkot, és rádöbbsent, hogy Mária nem bűnös, hanem az idők teljessége érkezett el. Isten Lelke Mária testében vállal közösséget a testben élő emberrel, hogy beteljesedhessen az ősi ígért: Isten belép az emberiség történetébe.

Mert *velünk az Isten* –, de mi vajon vele maradunk-e? El tudjuk-e fogadni az Úr Jézust az ő titkaival együtt úgy, ahogy egykor József tette? Vagy már a fogantatása miatt is kételkedünk benne? Gondoljunk csak arra, hogy minden születés titok. Mit tudunk mi a saját születésünkről? Hogyan lehetünk éppen azok, akik vagyunk? Miért éppen ide és ilyen tulajdonságokkal születtünk? Nagy titkok ezek, hát még az Isten Fia születése!

De vizsgálhat bennünket a tudat, hogy a titkok egyszer megoldódnak. (Gondoljunk csak a tudományokra, miként törnek fel folyamatosan a világminőség titkait.) Hitünk titkai is folyamatosan felpattannak előttünk, és egykor eljön majd az az idő is, amikor odafenn minden titkot ismerünk majd. Csakhogy ma a még fel nem tört titkokat is el lehet fogadni. Mint ahogy bevesszük azt a gyógyszert is, amelynek nem ismerjük a gyártási folyamatait.

Vajon milyen lesz a mi karácsonyunk? Engedjük-e a szívünkig hatolni az örömhírt, *velünk az Isten*? Nem kell egyedül végigharcolni és végigfélni az életet, hisz van Szabadítónk, örök Útitársunk, Megváltónk. Csak maradjunk vele! Csak próbáljuk mellette tartani szeretteinket, hogy az üdvösség útját járják, ami a mennyei Jeruzsálembé vezet. Boldog ember az, aki Jézus Krisztusban felismeri Isten ajándékát: a megbocsátást, a feltámadást és az örök életet.

Dobai Sándor

(Elhangzott 2010. december 18-án a nagymenyéri református templomban, a Firesz Duna Mente által szervezett családi délutánon.)

Nehézy Károlynak, a felvidéki ébredési mozgalom vezetőjének a lélekmentésről vallott gondolatait írásos feljegyzésekből tudhatjuk meg. Ezeket a Kisújfalu tartott diakonissza-kurzusokon rögzítették a mozgalom diakonisszái. Értékes, ma is érvényes gondolatok ezek, ezért köz-kincse kell tennünk őket. Erre vállalkoztam ezzel az írással.

Hogyan vezethetünk lelkeket? A legelső megállapítása, hogy a lélekmentő szolgálatra csak azok alkalmasak, akik maguk is *Isten gyermekei*, a lelkük ég mások megmentéséért. Elmondása szerint egyik alkalommal Molnár Mária mesélte, hogy Pitilu szigetén volt olyan fa, amely állandóan izzott. Ha letörték róla egy darabot és száraz gallyat raktak rá, meggyulladt. Nekünk is ilyen állandóan izzóknak kell lennünk. Csak úgy tudjuk megkedveltetni másokkal a Bibliát, ha magunk is jól ismerjük azt. Ezért nagy gondot kell fordítani az *alapos bibliaismeretre*, valamint szükséges a buzgó, imádkozás. A szolgálatot csak a *Szentlélek irányításával* tudjuk végezni.

Hogyan magyarázzuk a Bibliát? Tudnunk kell, hogy minden bibliai vers egy-egy kincsesbánya. A magyarázatnak az a legjobb módja, ha nem felolvassuk, hanem előszóval, természetes beszélgetés formájában mondjuk el. Tekintettel kell lenni a hallgatókra, és figyelembe kell venni az Igét, de a nehezebb részeket se hallgassuk el. Úgy foglalkozunk az igével, hogy a hallgatóknak az ne csak a szívükbe, hanem a vérükbe, minden részükbe behatoljon. A bibliaórákban tűz legyen, és arra helyezzzük a hangsúlyt, hogy felejtethetlenné váljon mindegyik. Ezt legjobban csak a gyakorlatban lehet megtanulni.

Hogyan kezdjük el az emberek meg-szólítását? A siker eléréséhez szükséges, hogy lényegre törően mondjuk el a mondanivalónkat. Sokszor célravezetőbb, ha odafigyelünk arra, hogy mikor beszéljünk egy-egy lélekkel. Olyan ez, mint az aranyalma ezüsttányéron. Nagyon jó például, ha előbb a barátságukat szerezzük meg az embereknek, hogy szeretetet érezzenek irántunk, illetve viszont.

Hogyan foglalkozunk a különböző emberekkel? Nehézy Károly különböző „kategóriákba” sorolta az embereket, s ezek szerint adta a tanácsait. *A közönyösökkel* nagyon merész eljárásához kell folyamodni. *A könnyelműek* hasonlítanak a rohanó lóhoz, őket nagyon nehéz megállítani. Akadályt kell vetni eléjük, mégpedig úgy, hogy megismerjük gondolataikat

Nehézy Károly lelkipásztor örökül hagyott gondolatai a lélekmentésről (I.)

a személyes beszélgetés során. Ki kell puhatolni, hogy mi érdekli őket. A *boldogságot keresőkkel* a legkönnyebb, mert csak feltárjuk előttük az igazi boldogságot.

Vannak, akik az utat ismerik, de azt gondolják, azon akadályok vannak. Ezek azonban csak képzelte akadályok, mert Isten szeretete a boldogság útja, és ez előtt nincs akadály. Vannak aztán olyanok, akik azt mondják, hogy *ők igen bűnösök, méltatlanok a boldogságra*. Ilyenekkel röviden kell eljárni, mert ha alapos fejtegetésbe bocsátkozunk, akkor megerősítjük őket a rögeszméjükben. Jó példa erre az a tolvaj, akit az igehirdető Isten szeretete által már az első összejövetelen megnyert Krisztus számára. Ha valaki azt mondja, hogy nagyon bűnös,

ismerjük el, ne szépítsuk a dolgot. Ilyenkor kitűnik az is, hogy valóban bűnösnek tartja-e magát.

Többen azt mondják, hogy *félnek a kudartól*. Az ilyeneknek azt kell mondani, próbálja ki Isten útját. A boldogság útjában az is akadály, ha valaki azt mondja, hogy *rossz gondolataim vannak*. Az ilyenek csak hirdessék a boldogságot és Krisztus erejét, ezáltal ők maguk is megújulnak. *Üldöztetést kell szenvedni hitemért; az üzletem tönkremegy, ha becsületesen keresem a boldogság útját* – mondják sokan. Azt kell válaszolni, hogy tényleg tönkremegy. Nagyon sok az, amitől el kell

szakadnom – viszont ilyen módon lehet csak elnyerni az igazi boldogságot, ezért tényleg mindent el kell hagyni. Minél nagyobb az ár, annál nagyobb a boldogság.

A keresztyén élet igen nehéz és kemény. Az ilyennek megfoghatjuk a kezét, és meglátogathatjuk vele a testvéreket, ahol nem vendégek, hanem családtagok leszünk. *Félek, hogy elveszítem a barátaimat* – az ilyeneket azzal kell megbiztatni, hogy újakat szereznek. *Szívem kemény* – majd Jézus tűzbe teszi és megpuhítja, csak menjen hozzá. *Nincsenek érzéseim* – az érzéseink csak útban lehetnek nekünk, és útban is vannak. Az érzések olyanok, mint az izzasztó, amely legyöngíti az embert; megrészegetik a lelket. Az érzések nélküli hit fontos jelző.

Keresem a Krisztust, nem tudom megtalálni – Jézus szeretet bújócskát játszani, de ez a bújócska csak olyan, mint amikor az édesanya játszik gyermekével. Az egyik énekünk ezt így fejezi ki: „*Jézust dalolva elfogom*” (247. hallelujah). *Nem tudok hinni* – nem a nem tudás, hanem a nem akarás jelenti az akadályt; azt az akadályt, hogy valaki nem akar az életén változtatni. *Olyan nagy bűnöst, mint én, nem fogad magához* – vannak igék (Zsid 6,4–6; Mt 12,31–32), melyekkel meg lehet magyarázni, hogy milyen bűnök nem lehet megbocsátani. *Már nagyon késő* – tényleg késő, amikor már valaki öreg vagy haldokló. De az új élet megkezdésére még elég korán van, mert az csak kezdődni fog.

És ha valaki nagyon megrögzött bűnös, emberek előtt is megvetett, azoknak mondjuk biztatásul, hogy egy nagyon rozoga, düledező házat úgy lehet megjavítani, ha előtte eltakarítjuk a romokat, és újat építünk helyette.

Szenczi László

(Befejezés a következő számban.)

Túrmezei Erzsébet

JÓ REGGELT, KEGYELEM

*A tegnap terhe már a tegnapé.
A holnap árnya még a holnapé.
Minden új reggelen
örök Útitársam köszönhetem:
Jó reggelt, Uram Jézus!
Jó reggelt, öröm!
Jó reggelt, békesség!
Jó reggelt, kegyelem!*

Világos vonalvezetésű írások olvashatók Molnár Miklós ny. lelkipásztor, volt Kálvin téri szolgálattevő könyvében, amely a nyolcadik a Kálvin Kiadónál megjelent munkái sorában.

Gyűjtogatni szeretne a szerző, mégpedig Klaus Douglass meglátása nyomán, aki *Az új reformáció* című könyvében az egyház megújulása akadályát a következőben látja: „Az egyház legnagyobb problémája nem a külső forma, hanem a hiányzó szikra.”

Molnár Miklós a könyv előszavában ráerősít erre a gondolatra: „Igen, ez a parányi szikra a pünkösdi tüzet lángra lobbanthatná. E szikra nélkül hiába van az egyháznak szép rendje, megragadó liturgiája, gazdagsága, módszertana. Ha mindez meg is van, de Isten Szentlelkének szikrája nem gyújt, akkor »hiába nektek korán keltek...« Ez a szerény áhítatoskönyv ilyen szikra szeretne lenni, amely szíveket lángra lobbant.”

A kitűzött cél elérése érdekében megfelel a választott módszer is: gyakorlati szempontú igemagyarázatok sorjáznak egymás után a kötetben, helyenként pontokra is bontva a mondanivalót. Terjedelmük különböző (kettő–négy ol-

MEGHÓDOL LELKEM...

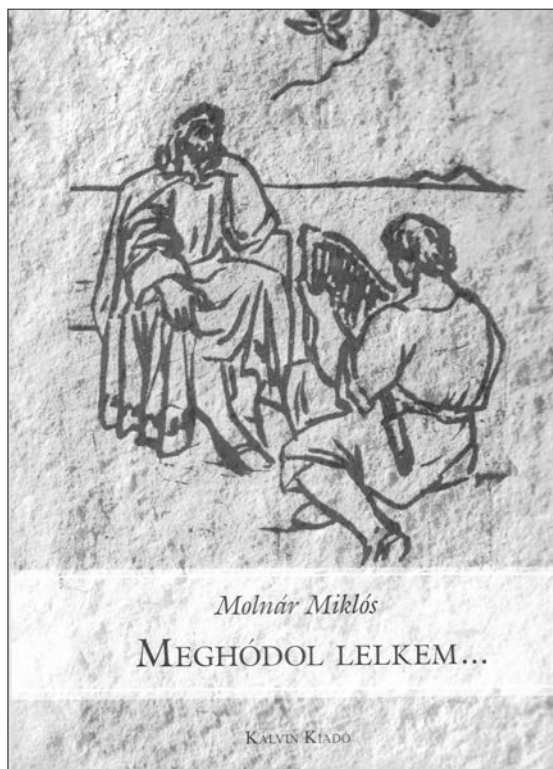
dal), amiként változó a kiindulási alapként rögzített igeversek hossza is. Persze, a forma csak kerete lehet a lé-

A lényeg pedig Isten szava minél erőteljesebb megjelenítése egy olyan korban, amikor is a terjeszkedő újpogányság nyomán Európa újra missziói területté változott. „Egyházunknak, népünknek megújulásra lenne szüksége, mint ahogy arra volt szüksége a 16. században is” – állapítja meg a szerző. Amiként azt is javallja, hogy kezdjük a gyökérkérdéseknél – miáltal arra mutat rá, hogy „a gyökereknél kell kezdeni a megújulást. A mélyben. Legbelül.”

Ehhez pedig az szükséges, hogy – a próféták, de különösen Jézus lelkületéhez hasonlóan – merjünk „egészen másképp” gondolkodni, mint mások – beleértve az önmagunkról való gondolkodást is. Segít benne a könyvben közölt, ösztönző erővel bíró áhítatok átszűrése magunkon.

A. Kis Béla

(Kálvin Kiadó, Budapest 2009)

nyegnek; nem szabad neki nagyobb jelentőséget tulajdonítani a kellenél.

Ethos 2011/1.

Ismét gazdag tartalommal jelentkezett az *Ethos* című, negyedévenként megjelenő keresztyén magazin, amelynek egyedi célja, hogy „mind küllemével, mind tartalmával a Biblia élő Istenére mutasson rá”.

A napjainkban mérhetetlenül nyomuló ezoterika kapcsán a kozmikus erőkről szóló cikk azzal foglalkozik, van-e különbség Isten ereje és a kozmikus erő között, avagy mindkettő ugyanabból a forrásból fakad. (Ezzel kapcsolatos a hír, hogy a „Bibliától távol álló istenképet” közvetítő, A kunyhó című „slágerkönyv” szerzője egy tavaly Hamburgban megrendezett ezoterikus kongresszus résztvevője volt.)

A *Babilon hősei* című – a toronyépítéstől Szaddám Huszein kivégzéséig terjedő, érdekes, ezer éveket átölelő történelmi – írás kifutása: Isten és az ő szava elleni lázadók el fognak tűnni.

A lapszám foglalkozik a létnek a halál utáni folytatásával, különbséget téve a lélek halhatatlansága és az örök élet között. Az *összetörve* című cikk témája a bűn és önmagunk számára való meghalás, ami „életet eredményez”. Az adás, az adakozás fontosságára és megtanulására hívja fel a figyelmet az *Áldásokban gazdag* cí-

mű írás, egy szép példával támasztva alá: Istennek módja van megsokszorozni azt, amit az ügyére szánunk.

A sorból kilógó, figyelemzavaros és hiperaktív gyerekekről szól a *Nehéz gyerekek – áldásos gyerekek?* című, a szülőt türelemre és bölcsességre nevelő cikk.

–akb–

Feladvány

Mit jelent az ezoterikus kifejezés?

Kérjük, hogy megfejtésüket legkésőbb **március 15-ig** nyílt levelezőlapon, képeslapon vagy emailen juttassák el a **Kálvinista Szemle** szerkesztőségének a címeire (**930 10 Dolný Stál 386**). A helyes választ beküldők közt ajándék könyveket sorsolunk ki.

A decemberi számban feltett kérdésre azok választottak helyesen, akik szerint Munkácsy Mihály eredeti neve Lieb Mihály volt.

Azon kedves olvasóink közül, akik helyes megfejtést küldtek be, hárman részesülnek – a Zsinati Elnökség jóvoltából – jutalomban, mégpedig **Gábor Ilona** (Nagykapos), **Gerenyi Anna** (Örös) és **Lavo Zita** (Komárom). Mindhárman Bettes István *Szép tündöklő csillag* című verseskötetét kapják ajándékba.

Nyereményükhöz gratulálunk, postán küldjük el.

A szerkesztőség

A Zsinati Tanács január elsejével a református egyház három nyugati egyházmegyéjének ifjúsági lelkészévé nevezte ki **Süll Tamást**, aki öt éven keresztül volt a kulcsodi gyülekezet lelkipásztora. **Döntésének szükségességéről, illetve a rá váró feladatokról beszélgettünk vele.**

– **Mikor formálódott ki Önben az a gondolat, hogy a gyülekezeti lelkipásztori szolgálatot feladva ifjúsági lelkészként szeretne szolgálni a református egyházban?**

– Ennek a szolgálatnak a gondolata nem új keletű, hiszen megtérésem óta tagja vagyok a Fialat Reformátusok Szövetségének. A lelkészi hivatásom előtt többekkel együtt önkéntes munkát végeztem a szervezetben; így tudom, milyen feladatok várnak arra, aki felvállalja az ebből adódó munkát. A kulcsodi lelkipásztori szolgálatom alatt is – mint a Firesz Duna Mente elnöke – kivettem a részem a különböző találkozók, ifjúsági napok, táborok szervezéséből. Az elmúlt évben a Firesz vezetésén belül többször is szó esett arról, hogy jó lenne, ha valaki ezt a szolgálati területet főállásban tudná végezni. Egyrészt azért, mert évente nagyon sok különféle alkalmat szervezünk, másrészt az ezzel kapcsolatos teendők teljes embert igényelnek. Szeretem ezt a munkát végezni, szeretek a fiatalok között mozgolódni, odafigyelni rájuk, segíteni őket, ezért is döntöttem a váltás mellett.

– **Hogyan fogadta a döntését a kulcsodi gyülekezet?**

– Szomorúan. De nekünk – beleértve a családot is – sem volt könnyű meghozni ezt a döntést. Egy olyan közösséget hagyunk magunk mögött, amellyel jó volt együttműködni; ráadásul Kulcsodon születtek a gyermekeink, így bizonyára hiányozni fognak azok, akiket ott hagyunk, hiszen szép emlékekkel jövünk el a gyülekezetből. Ugyanakkor a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház vezetése nagyon pozitívan viszonyult ehhez az új elképzeléshez, jöllehet ennek az új státusnak a kialakítása nem ment egyik napról a másikra. De hozzá kell tennem azt is, hogy a Firesz a tevékenységéhez eddig is kapott segítséget az egyház vezetésétől. Két segédlelkésznek is tartalmazta a munkaköri leírása a Firesszel való kapcsolattartást, de önálló ifjúsági lelkészi státusban eddig

GYÜLEKEZETI LELKÉSZBŐL IFJÚSÁGI LELKÉSZ Új megbízást kapott **SÜLL TAMÁS**

még senki sem tevékenykedett. Ezzel kapcsolatban még meg kell említenem, hogy míg a gyülekezeti lelkész számára adott a parókia, ez a szolgálati terület a lakhatást nem tudja biztosítani. Ez a probléma viszont a mi esetünkben megoldódott, mert Komáromban sikerült a saját telkünkön házat építenünk, ahol otthont teremtettünk magunk és gyermekeink számára.

– **Mi lesz a feladata ifjúsági lelkészként?**

– A Zsinati Tanács határozata alapján a Firesz Duna Mente (ami a három nyugati egyházmegyét, a pozsonyit, komáromit és a barsit foglalja magába) ifjúsági lelkészi munkakörét vagyok hivatott ellátni. Ez nem nagyon különbözik attól a munkától, amit eddig is végeztem. Ide tartozik a Firesz Duna Mente alkalmainak a megtervezése és megszervezése, a feladatok koordinálása, az önkéntes vezetőkkel együtt a különböző

szolgálatok szervezése is a munkakörömhöz tartozik, amelyek megszólítják és hívogatják az egyetemistákat a megváltó Jézus Krisztushoz és az ő egyházának közösségébe. Példaként említem meg a missziós szolgálatokat más egyetemeken, illetve középiskolákban, de idetartoznak az evangelizációk, konferenciák, táborok, ökumenikus kapcsolatok is.

– **Ez tehát egy teljesen új szolgálati terület lesz?**

– Igen, hiszen önálló ifjúsági lelkész még nem szolgált a komáromi egyetemisták között. A Selye János Egyetem mindhárom karán vannak a református egyházhoz kötődő fiatalok. Az elmúlt évben a katolikus egyház már kialakította a saját egyetemi központját. Fontos, hogy a református fiataloknak is legyen egy közösségük. A helyi gyülekezet életébe ugyan az egyetemisták is bekapcsolódhatnak, de véleményem

Süll Tamás

alkalmak vezetése, bekapcsolódás a határon belül és kívül szervezett hasonló rendezvényekbe. Az egyházmegyéinkénti havi egyszeri találkozók mellett regionális bibliaórák, nyári és téli ifjúsági táborok, az évközi hétvégi alkalmak megszervezése, kirándulások, ifjúsági találkozók, gyülekezeti missziós szolgálatok, filmklubok megszervezése adja az alapját ennek a szolgálatnak. Emellett feladatul kaptam a komáromi Selye János Egyetemen tanuló református fiatalok gyülekezetének a megalakítását és lelkigondozását is, valamint az egyetemi gyülekezetek találkozájának a megszervezését. De olyan alkalmak, illetve

Gyermekeivel és Park Sung Kon dél-koreai misszionáriussal a Firesz Duna Mente téli táborában Jókán

szerint olyan közösségi életet kell kialakítani a számukra, amely figyelembe veszi az előadások időpontjait és más szabadidős tevékenységeket is. Korábban a komáromi segédlelkészek kapták feladatul a református hallgatókkal való kapcsolattartást, számukra bibliaórák tartását és lelkigondozásukat. Januártól viszont ez már az én feladatom. Bár egyelőre még csak az elején tartok ennek a munkának, de remélem sikerül jó egyetemi közösséget kialakítani a fiatalok között.

Iski Ibolya

„Szóltam tanítványaidnak, hogy űzzék ki, de nem tudták. Jézus így válaszolt nekik: »Ó, hitetlen nemzedék, meddig leszek még veletek? Meddig tűrlek még titeket? Hozzáátok őt elém!« [...] tanítványai megkérdezték tőle maguk között: »Mi miért nem tudtuk kiűzni?« Ő pedig ezt mondta nekik: »Ez a fajta semmivel sem űzhető ki, csak imádsággal!« (Mk 9,18b–19. 28b–29).

Márk evangéliumát (ahogyan a többi evangéliumot is) teljes egészében áthatja Jézus ereje, ami rendkívül erőteljesen jelenik meg működésében: ahogyan prédikál, ahogyan gyógyít, bármit is tesz. Jézus nyilvános fellépése a megkeresztelkedése után kezdődik. Bejelenti, hogy elközelített az Isten országa, térjen meg mindenki, higgyen az evangéliumban (Mk 1,15). Majd elhívja tanítványi körét, és utána azonnal gyógyít: tisztátalan lelket űz ki, meggyógyítja Péter anyósát; sok beteget, megszállottat tesz éppé. Aztán meggyógyít egy leprást, majd egy bénát. És ez még csak az első két fejezet...

De hogyan, mivel gyógyít Jézus? Számunkra ez titok, el van rejtve, mikéntjét nem tudjuk. Azt viszont igen, hogy Ő egy az Atya Istennel. Jézus Úr. Tökéletes ember és egyben igaz Isten – számunkra felfoghatatlanul. Ezért vannak jelen benne az újjáteremtő erők. Ez Jézus gyógyításának a titka. Amikor gyógyít vagy amikor új szívet ad: újjáteremt. Amikor valaki visszatér/megtér Istenhez, új teremtés az. Amikor a jelenlegi világ majd el fog múlni, Isten újat teremt, a régi nem maradhat meg (valójában Isten új világa már *most* készen van, csupán arra vár, hogy beteljesedjék). Halálunk és feltámadásunk után nem a régi életet folytatjuk, hanem az újat, mert újjá lettünk teremtve. De úgy, hogy egyben azonosak maradunk saját magunkkal – egyelőre számunkra szintén felfoghatatlanul.

Az újjáteremtésre természetesen képtelenek a tanítványok. Sem teremteni, sem újjáteremteni, sem – ebből fakadóan – gyógyítani nem tudnak. Nem tudnak gyógyítani sem lelket, sem testet, az ördögöket sem tudják kiűzni. Ilyen értelemben az orvosok sem tudnak gyógyítani. Ha például valakinek a szíve megbetegedett, „elromlott”, az orvos egy új szívet ültet be. Mi ezt gyógyításnak hívjuk. Valójában a szívet viszont egy másik – halni készülő – emberből

Hittel, kételkedés nélkül – imádsággal, Krisztus erejével MEGGYÓGYÍT AZ ÚR!

vette ki. Az orvosok gyógyítása az ismereten, a tudáson és ezek megfelelő alkalmazásán alapszik. A gyógyulás nem az orvostól kiáradó újjáteremtő erőn keresztül történik meg, hanem általában valamilyen természetes vagy előállított anyagnak a megfelelő felhasználása által. Félreértés ne essék: nem az orvosok szolgálatát akarom ezzel kisebbiteni, mert ők (is) gyógyítanak. De az ő gyógyításuk egészen más, mint Jézusé.

A tanítványok sem tudnak semmi olyat tenni, amit Jézus (isteni lényéből adódóan) meg tudott cselekedni. Viszont mégiscsak Jézus tanítványai. Láták Mesterüket, amit tett, amit mondott, ahogyan gyógyított. Ráadásul parancsot kaptak a Mestertől, hogy menjenek el, hirdessék az ígét, gyógyítsanak mindenféle betegséget, erőtlenséget, és a tőle kapott hatalommal űzzék ki az ördögöket (Mt 10,1; Mk 3,14–15). Jézus ennél fogva hatalmat adott tanítványainak a tisztátalan lelkek felett (Mk 6,7). Ez a hatalom nem a tanítványoké (hiszen kapták), hanem Jézusé, de a tanítvá-

nyokban is lakozást vehet, hogy – mint Isten eszközei – tudjanak gyógyítani: a szétroncsolt emberek éppé tudjanak lenni.

Most mégis azt olvassuk az Írásban, hogy Jézus tanítványai képtelenek voltak kiűzni az ördögöt. Nem tudták meggyógyítani a meggyötört beteg fiút. A tanítványok kudarcot vallottak. De hát mi volt a baj? Miért nem tudtak gyógyítani? Jézusnak fogyott volna el az ereje? Vagy hazudott volna Jézus, és nincs is neki semmilyen ereje? Esetleg Jézusban működött az újjáteremtő erő, a tanítványokban meg nem?

Azt, hogy Jézus Krisztus jelen van a világban, a hívők közül senki sem kérdőjelezi meg. Jelen van az ő testén, az

egyházon keresztül: Isten gyermekein, a lelki embereken, a krisztusi testvéreken. Ahol jelen van Krisztus, az ott látható is. (Ahol meg nincs jelen Krisztus, az ott nem is látható.) Kétségtelen, hogy vannak ma is (csodálatos) gyógyulások, szétroncsolt lelkű/életű emberek elkezdnek Jézussal élni, sokan szabadulnak fel a gonosz általi megszállottságból. Mégis, Jézus jelenléte, az ő erejének kiáradása alig-alig érezhető. Bármerre nézünk is, szinte mindenhol beteg embert látunk, és kevés gyógyulót. Az ördög folyamatosan, nagyon keményen, tudatosan, tervezetten azon dolgozik (és nem fárad bele), hogy egyre több ember legyen és maradjon beteg, deformált, megszállott: halott. Ez az ördög dolga. Krisztus tanítványainak meg az, hogy hirdessék a rájuk bízottakat és gyógyítsanak.

A tanítványok azért nem tudtak gyógyítani, mert nem bíztak, nem hittek az Úrban. Egyszerűen nem hitték el, hogy az Úr azt a (súlyosan) beteg embert is meg tudja gyógyítani. Abban meg még inkább kételkedtek, hogy esetleg az ő szolgálatukon keresztül valósulhat meg a gyógyulás – ott és akkor. Mintha nem hitték volna, hogy bennük van Krisztus ereje – és ezért nem is volt, és nem is tudtak gyógyítani. Így érthető meg, hogy Jézus a tanítványok tehetetlenségét az imádkozással hozza összefüggésbe: nem imádkoztak Istenhez (!), vagy keveset imádkoztak, és Isten újjáteremtő ereje ezért nem áradt ki. Nem kérték,

ezért nem is kapták meg. Ha meg kérték, nem hittek kérték. Krisztus tanítványa soha sem fog tudni gyógyítani önmagától. Soha! Jézus is meg a világ is azt várja, hogy a tanítványok gyógyítsák meg a betegeket, de *Krisztus erejével*.

Én hiszek a kijelentett Igében. Hiszek abban, hogy ma Krisztus ereje teljesen kiáradhat bárhol és bármikor. Hiszek abban, hogy Krisztus tanítványai az ő erejével ma is tudják hirdetni az örömhírt, tudnak gyógyítani, ki tudnak űzni ördögöket, ahogyan a mi egyházunkban, itt a Felvidéken, úgy az egész világon. „Hiszek, segíts hitelenségemen!” (Mk 9,24b).

Varga László

Dániel az a fiatalember, aki Nabukodonozor király uralkodása alatt (Kr. e. 604–562) Isten gondviselésének köszönhetően a nagy Újbabiloni Birodalom egyik vezéregyénisége és főszereplője lett. Fiatal kora ellenére nagy ember lett, magas tisztséget töltött be, a birodalom „miniszterelnöke” volt. **Életéről, jelleméről és figyelemre méltó megtapasztalásairól sokat megtudhatunk a *Dániel könyvéből*, ám most személyét, babiloni ifjúkorát a nevelésszociológia és a szociálpedagógia nagyítója alatt szeretném vizsgáldódom tárgyává tenni.**

Mielőtt a címben felvetett témát érinteném, szeretném röviden világossá tenni, hogy mit jelent a szocializáció és mi is az a kultúrkörnyezet.

Az egyén bevezetése a társadalomba nemcsak a nevelés, hanem a szocializáció következtében is történik, sőt a szocializáció hatása és kiterjedése szélesebb és tágabb, mint a nevelésé. Tulajdonképpen a kevésbé megtervezett hatások a szocializáció körébe tartoznak. A szocializáció egész életünk teljes hosszában hat ránk – előbb vagy utóbb manipulálnak minket. A szocializáció interakciókban valósul meg, azaz ember-ember közti kapcsolatokban, és lényege a szociális tanulás, amit utánzáson alapuló tanulásnak is szoktak nevezni.

A kultúra nem más, mint tapasztalatok, tevékenységek és normák rendszere [melyek összetartják a közösséget (csoportot, nemzetet, társadalmat, vallási közösséget stb.)], valamint a tanult viselkedések egy-egy. Az egyén környezetének, illetve kultúrkörnyezetének nevezünk azokat az egyénen kívül lévő tényezőket, melyek hatással vannak vagy potenciálisan hatással lehetnek az emberre. Ezek lehetnek dolgok és állapotok, más egyének és csoportok, cselekvési lehetőségek és képességek, valamint mások cselekvései, viselkedései, illetve ezekből felépült nagyobb viselkedési egységek.

Babilon Nabukodonozor király idejében szociológiai szempontból egy fejlett, multikulturális társadalom volt, amely nagyhatalmi befolyásra tört egy úgynevezett unió megteremtésével, fenntartásával és centrális irányításával. Nabukodonozor célja az volt, hogy a környező népeket gazdaságilag, politikailag, kulturálisan és vallásilag is irányítsa, vezesse; valamint arra törekedett, hogy kialakuljon egy globális értékrend. Ezért Babilon egy ókori civilizált birodalom volt, amelyre a globalizáció és a centralizáció

A TUDATOS ÉRTÉKÁTADÁS GYÜMÖLCSE

Dániel szocializációja idegen kultúrkörnyezetben

volt a jellemző. Az ókori csoporttársadalmakban az egyes népek értékrendje és az egyének értékrendje gyakorlatilag azonos volt. Babilonban viszont egy sajátos közhízió volt jelen, amely lehetővé tette az egyének, valamint a birodalom kisebb csoportjainak a viszonylagos önállóságát, az általánostól eltérő értékrendek, nézetek, normák létezését, amennyiben azok nem ütköztek az uralkodó réteg érdekeivel és nézeteivel.

Mit olvashatunk a Szentírásban erről a birodalomról? Izráel és a körülötte lévő birodalmak számára Babilon az „Isten

Babilon romjai

ostora” (Jer 27–28); a „harag serlege”, amellyel Isten megrészegíti a népeket (Jer 25,15–29); a „kalapács”, amellyel Isten összetöri, összezúzza az egész földet (Jer 50,20–23); és nem utolsósorban Babilon a „száműzetés helye, ahol Isten összegyűjti népének maradványát” (Jer 29,1–20).

De Babilon a „gonoszság városa” is, amely fellázadt Jahve ellen (Jer 50; Ézs 14,13), a maga erejében tetszelgett (Ézs

A város Szaddám Huszein idejében rekonstruált falai

47); a birodalomban jelen volt a varázslás (Ézs 47,12), a bálványimádás (Ézs 46,1); megszokott volt a mindenfajta kegyetlenkedés, a „gonoszság templomává lett” (Zak 5,5–11) – így ez a birodalom a „semmi városa” lett (Ézs 24,10).

Nabukodonozor a globális értékrend elsajátításának több módszerét is bevetette, ezek közé tartozott a megtervezett, céltudatos nevelés (átnevelés), a szocializáció, a környezeti és szociális befolyások, továbbá a spirituális élmények, az uralkodó vallás (eszme, világnézet, életfilozófia) dominanciája. Ide, ezek közé a viszonyok közé hurcolta el Kr. e. 605-ben több társával együtt Dánielt is, ahol Dániel a Baltazár nevet kapta. A Dániel név azt jelentette: *Isten a bíró, Isten bírászkodik*, míg a főudvarmestertől kapott új név azt jelenti: *Bél oltalmazza életedet*.

Arno C. Caebelein azt írja öszövétségi kommentárjában: „...a királyi magból és a fejedelmektől származó fiatalok fogásba vitele a prófécia beteljesedése volt. A király udvarába kellett kerülniük, megkülönböztetett királyi kegyben kellett részesülniük, hogy oktatást kapjanak a káldeusok bölcsességében és nyelvén, és a király asztalának kiváltságait is élvezték.” Ez azonban csak a látszat volt. Nézetem szerint Nabukodonozor tudatosan egy bizonyos forgatókönyv alapján tette azt, amit tett. Bekebelezte az egyes országokat, leigázta azokat, a nemes ifjakat deportálta, „elszippantotta” a kor értelmiségi rétegét, az úgynevezett kiváltságosoknak bizonyos látszólagos jólétet biztosított. Dánielnek is ebben a „vendégszeretben” kellett részesülnie. A király minőségi oktatásban részesíti az ifjú generációt: a káldeusi bölcsességre és nyelvre kellett megtanítani az idegen ifjakat. Nabukodonozor díjazta a testi szépséget, így akiknek semmiféle fogyatékosságuk nem volt, „hanem szép arcúak”, azok karriert futhattak be és protekciójuk lehetett a királynál.

A kedves olvasó azt mondhatja erre, hogy ma sincs talán ez másként. Igen, a mai „Babilonban” ugyanazon törekvések vannak jelen, mint Dániel idejében. A szellemiség, a módszerek és a cél ugyanaz. Átnevelni Isten gyermekeit, hogy – értékeikről, meggyőződésükről és hitükről lemondva – „Babilon” kultúrtársadalmának a polgárai legyenek.

Dánielnek azonban volt értékrendje, saját szociális érték- és normarendszere, amelynek Jahve imádata volt az alapja; a zsidó törvények és hagyományok tiszteletben tartása, az atyák tisztelete, egyfajta zsidó identitástudat és szolidaritás. A Szentírás arról tudósít, hogy Dániel bizonyos mértékben alkalmazkodott az adott multikulturális társadalom életviteléhez, de nem azonosult vele. Sok törvényt tisz-

teletben tart, tiszteli a királyt, munkálkodik a közjó érdekében, nagy feladatokat vállal magára, azonban a bábéli lelkeséggel, spiritualitással és vallási normarendszerrel nem azonosul. A bábéli szocializációja folytán sem veszíti el identitástudatát, belső meggyőződését, hitét, a zsidó kultúrához való tartozását.

Van ennek egy előzménye, méghozzá Dániel otthoni neveltetésének minősége. Ennek a fiatalembernek a szülei minden bizonnyal tudták, hogy a nevelés terén mit miért tesznek. Számolhattak a mindennapokban Isten jelenlétével és megtartó hatalmával, de az atyák Istenétől kaptak értékeiket, normáikat és az életigaz-

A berlini Pergamonmuseumban álló, rekonstruált Istár-kapu. Babilon egykori jellegzetessége a felvonulási úton állt.

ságokat tudatosan és megtervezetten adhatták át a gyermek Dánielnek. A családi nevelés értékátadó és -közvetítő aktusok kontinuitása volt, amely egy idegen kultúrában, egy idegen környezetben külső ráhatások kényszere alatt lett kipróbálva.

A külső társadalmi áramlatok, a vallási fuvallatok, az ideológiák és a divat jelszavai sem tudják átformálni (deformálni) azt, aki Dánielként éli meg mindennapjait a mai „Babilonban”. Jézus Krisztus főpapi imájában ekképpen könyörgött: „*Nem azt kérem, hogy vedd ki őket a világból, hanem hogy őrizd meg őket a gonosztól*” (Jn 17, 15). Urunk nagyon jól tudta, hogy miért kérte ezt az Atyától. A mindenkor Babilon nemcsak leigáz, fogva tart, hanem az ember lelkét teszi rabbá olyképpen, hogy azt az észre sem veszi. A „semmi városából” nem tudunk elmenekülni, mert amíg testben élünk, ide tartozunk. Ám Krisztust hordozó emberekként, parakletikus keresztyénekként, akik a legnagyobb érték hordozói és birtokosai, bizonyosak lehetünk afelől, hogy Isten az újszövetségi népét szintén Babilonból fogja összegyűjteni.

Gasparez Tihamér

A nemzet dolgáról és feladatáról A magyar nemzeti lélek sajátos isteni hivatása

Makkai Sándor püspöknek, az erdélyi, majd később a tiszántúli reformátusság jeles képviselőjének Öntudatos kálvinizmus című munkája 1925-ben látott napvilágot. Utolsó fejezete öt oldalon keresztül a nemzet fogalmával foglalkozik.

A szerző értékes megközelítésből veti össze a kálvinizmust és a nemzetet. Isten Igéje szerint a nemzet Isten által rendelt eszköz, amelyet a világ megszentelődésére alkotott. Makkai Sándor szerint elengedhetetlen, hogy egy nemzet keresztyén szellemben fejlődjön. Szerinte az a keresztyénség a legéletképesebb, amely egy nemzet lelkében megfelelő életformára lel. Büszkeséggel töltötte el az embert a tény, hogy a kálvinizmus magyar vallás, de a büszkeség mellett ott kell lennie a felelősség érzésének is.

Ezért a szerző kötelességének tartja, hogy papírra vesse a nemzet két alapvető sajátosságát, amely nélkülözhetetlen egy nemzet értékelésénél: az egyik a jellem, a másik az élet öntudatos erkölcsi meggyőződése.

Az ő meglátása szerint a magyar nemzetre értelmén és akaratán keresztül lehet nagy befolyást tenni. A nemzetben megvan a szándék, hogy a világosság imádója legyen, és az igazság híve, de ha mindez nem párosul hittel, akkor csupán kiégett vallásosságról lehet szó. Ha a világosságot és az igazságot kereső értelem hittel párosul, akkor Isten e nemzetet nagy tettekre és akaratának teljesítésére használhatja fel.

A nemzetnek tehát az a dolga, hogy Isten vele való akaratát megértse és megvalósítsa; így él a keresztyén nemzet. A kálvinizmus már a 16. századtól anyanyelven hirdette az ígét és értette meg az embe-

rekkel az ő akaratát. A nemzet életének az értelme Isten akaratának a teljesítésében volt, van és lesz. Ennek a keresztyén jellemnek a társadalom minden szintjén meg kell nyilvánulnia egy nemzet életében.

A keresztyénség csak addig táplálhatja a nemzetet, amíg a nemzet maga is Isten életprogramjának a hordozója. A magyar reformátusság ettől az életprogramtól elhajlott, és inkább inklinálódott a politika felé, amelyben már nem a hit, hanem a nemzeti érdekek, a magyarkodás érvényesült – vallja Makkai Sándor.

A kálvinizmus azonban nem lehet soha a politika eszköze – csak a tiszta és erős evangélium eszköze lehet. A magyar vallásnak „tőkének”

kell lennie, amelyből megszentelődő életnedvek csepegnek. Isten országa felé kell tekinteni már itt a földön is, még akkor is, ha kálvinistaként nem fognak jó hazafinak tartani, vagy éppen a gúny, rágalom és fájdalom tárgyává tesznek.

Végre már ideje lenne hinni Jézus Krisztusban, nemcsak „uramozni”, hanem bízni benne.

Mert ez a magyar nemzet már harcolt Isten eszközeivel, de még nem hajolt meg Őelőtte, és nem vallotta meg: „*Keserves szívvel Magyarországon / mondhatjuk magunkról / A nagy siralmat, kit Jeremiás / régen írt zsidókról: / Sírván mondhatjuk, felséges Isten: / vétkei atyáknak, / Kik mi közülünk régen kimúltak, / mireánk szállanak. / Keresztyéneknek lakó helyeik / úgy elpusztultanak, / hogy vadak, rókák, hamis tanítók / most immár ott laknak. / Te pedig, kegyes, irgalmas Isten, / örökké megmaradsz, / Te országodban, birodalmadban / örökké megállasz*” (385, 1.6. 15.16).

Buza Zsolt

Makkai Sándor (1890–1951) püspök. (Imre Lajos grafikája)

Jézus meggyógyítja a bénát

„Bízzál, fiam, megbocsáttattak bűneid” (Mt 9,2b).

Milyen rossz annak, aki nem tud járni! Ebben a bibliai történetben egy béna emberről olvasunk, akit a barátai nagyon sajnáltak, és segíteni akartak rajta. De hogyan? Tudod, mit tettek? Hordágyra tették, és az Úr Jézushoz vitték. Biztosak voltak benne, hogy beteg barátjukat meg tudja gyógyítani.

Jézus nagyon örült ennek, és így szólt a beteghez: „Bízzál, fiam, megbocsáttattak bűneid!” Voltak ott írás-

tudók, akik ezt hallva megharagudtak. Azt gondolták: ez az alak Istent káromolja! Jézus ismerte gonosz gondolataikat, és figyelmeztette őket. Majd meggyógyította a beteg férfit. Így szólt hozzá: „Kelj fel..., vedd az ágyadat, és menj haza!”

Megtörtént a csoda: a férfi lábra tudott állni, és járt. Micsoda öröm! Milyen hatalmas is az Üdvözítő! Imádságban vidd te is Jézus elé beteg barátodat!

Molnárné Miklós Malvína

Zelk Zoltán
HÓVIRÁG

*Tél eleje, tél közepe:
havas a hegyek teteje,
sehol egy árva virág –
zúzmarás a fán az ág.*

*Ám télutón egy reggelen,
csoda történik a hegyen:
kibújik a hóvirág,
s megrezzen a fán az ág.*

Hordozzuk egymás terhét!

„Néhány nap múlva ismét elment Kapernaumba, és elterjedt a híre, hogy otthon van. Erre olyan sokan gyűltek össze, hogy még az ajtó előtt sem volt hely; ő pedig hirdette nekik az ígét. Oda akartak hozzá menni egy bénával, akit négyen vittek. Mivel a sokaság miatt nem fértek a közelébe, megbontották annak a háznak a tetejét, ahol ő volt, és nyílást vágva leeresztették az ágyat, amelyen a béna feküdt. Jézus pedig látva a hitüket, így szólt a bénához: »Fiam, megbocsáttattak a bűneid«” (Mk 2,1–5).

Láttál már olyan fiúkat, akik béna társukat ölbe veszik és viszik, hogy ott lehessen, ahol ők vannak? Én már láttam. Meghatóan szép látvány! Hiszem, hogy Jézusnak is öröme telik benne.

Azt is hiszem, hogy jó, ha figyelünk egymásra: „Ne keresse senki a maga javát, hanem a másét” (1Kor 10,24). Próbáld ki, hogy milyen az, amikor nem magadat tartod a legfontosabbnak, hanem áldozatot tudsz vállalni, le tudsz mondani a másik javára! Nem könnyű... Ehhez kell a Jézus Krisztusba vetett hit, amit nem tanulhatunk meg egy tanfolyamon, nem örököljük szüleinktől, nem vehetjük meg pénzért, hanem „egyszerűen” kapjuk – ingyen, ajándékba. Mert Jézus mindenkiért szenvedett és meghalt, és „az ő drága vérével minden bűnömért tökéletesen megfizetett”. De ennek a ténynek csak akkor van hatalma személyes életünkön (akkor jutunk hitre), ha ezt ki-ki elhiszi, el-

fogadja. S aztán ebből a hitből már következik, hogy karba tudjuk venni a bénát, a béna pedig hálás tud lenni azért, hogy felemelik (az sem lehet könnyű!).

Ezek a hívő barátok olyat tesznek a történetben, amit akár szemtelenségnek, túlzott erőszakosságnak is

gondolhatnánk: megbontják egy idegen ház tetejét, rombolnak. De nem a saját érdekükben, hanem felebarátjukért teszik mindezt. Nem haszonból, érdekből, hanem szeretetből, a másik iránt érzett felelősség okán. Felismerik a pillanat fontosságát; lehet, vissza nem térő alkalom, hogy Jézus a városukban van. Hitük bátorra és leleményessé tette őket. Isten szereti, ha merünk váratlan és meghökkentő (de nem öncélú!) dolgokat cselekedni, sőt – amint látjuk – partner ebben. Egy zsúfolt helyiségben váratlanul, a plafonon át, rombolva, erőszakosan kerülnek elé, és mi történik: meggyógyítja a beteget. Mert látja a hitüket.

Ez a történet arra biztat, hogy ha a helyzet úgy kívánja, merjük akár szokatlanul és találékonyan jelét adni hitünknek. Rajta hát!

–kdl–

Nem a jó cselekedetek teszik a megváltott embert, hanem a megváltott ember teszi a jó cselekedeteket.

LEGYEN IDŐD!

Legyen időd gondolkozni – ez az erő forrása.

Legyen időd játszani – ez az örök ifjúság titka.

Legyen időd olvasni – ez a bölcsesség szökökútja.

Legyen időd imádkozni – ez a legnagyobb erő a földön.

Legyen időd szeretni és szeretve lenni – ez Isten adta kiváltságod.

Legyen időd a barátokra – ez a boldogság útja.

Legyen időd nevetni – ez a lélek muzsikája.

Legyen időd adni – túl rövid egy nap, hogy önző légy.

Legyen időd dolgozni – ez a siker ára.

(Ismeretlen szerző)

EGYHÁZUNK 2010. ÉVI STATISZTIKAI ADATAI

SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ	Pozsonyi egyház- megye	Komáromi egyház- megye	Barsi egyház- megye	Gömöri egyház- megye	Abaúj- tornai em.	Zempléni egyház- megye	Ungi egyház- megye	Nagymi- hályi egyház- megye	Ondava- hernádi egyház- megye
Egyházközségek száma	316	28	30	46	54	47	38	18	25
Anyaegyházközség	211	24	26	35	28	28	21	14	15
Leányegyházközség	105	4	4	11	26	19	17	4	10

EGYHÁZTAGOK SZÁMA	SZRKE	Pozsony	Komárom	Bars	Gömör	Abaúj-T.	Zemplén	Ung	Nagym.	Ondava-H.
Nyilvántartás szerint	65 222	9 945	14 562	4 641	6 109	8 698	8 894	4 108	4 246	4 019
Választójogúak	40 656	4 340	8 363	3 417	4 436	5 986	5 997	2 169	2 786	3 162

HITÉLETI ADATOK	SZRKE	Pozsony	Komárom	Bars	Gömör	Abaúj-T.	Zemplén	Ung	Nagym.	Ondava-H.
Istentiszteletek száma	25 891	2 540	3 138	2 535	2 559	4 105	3 683	2 618	1 906	2 807
– úrvacsorai	2 088	179	239	304	344	321	241	111	154	195
Átlagos látogatottság	54	39	52	23	15	38	41	44	52	51
– magyarul	20 226	2 465	3 135	2 508	2 559	3 475	3 468	2 615	0	1
– szlovákul	5 724	72	2	64	1	574	297	3	1 906	2 805
– németül	5	3	1	0	0	0	0	0	0	1
– angolul	6	1	3	0	0	1	0	0	0	1
Keresztelők száma	774	125	159	46	67	81	110	66	50	70
– gyermek	711	105	137	42	64	76	108	65	50	64
– felnőtt	63	20	22	4	3	5	2	1	0	6
– férfi	385	68	71	29	39	32	54	30	23	39
– nő	389	57	88	17	28	49	56	36	27	31
Konfirmáltak száma	742	89	152	58	43	98	103	49	62	88
– férfi	391	47	84	28	23	52	58	22	34	43
– nő	351	42	68	30	20	46	45	27	28	45
Házasságkötések száma	257	44	59	16	22	38	25	10	21	22
– tiszta	96	21	25	5	12	7	12	4	4	6
– vegyes	161	23	34	11	10	31	13	6	17	16
Temetések száma	1 345	211	253	125	171	183	147	92	85	78
– férfi	688	107	136	60	95	100	71	45	35	39
– nő	657	104	117	65	76	83	76	47	50	39
Felnőtt-bibliakör	215	24	24	16	13	35	19	7	58	19
Alkalmak száma	5 283	951	1 323	472	280	797	441	184	370	465
Presbiteri bibliakör	70	11	17	7	3	5	12	3	1	11
Alkalmak száma	462	71	179	28	31	32	53	14	4	50
Ifjúsági bibliakör	115	16	14	6	0	12	9	3	42	13
Alkalmak száma	2 398	563	567	82	0	227	194	110	326	329
Gyülekezeti kórus	102	12	12	10	14	9	12	6	20	7
Alkalmak száma	2 166	357	325	155	310	150	255	127	179	308
Vasárnapi iskola	151	21	19	12	1	13	16	4	48	17
Alkalmak száma	3 840	842	651	406	40	473	495	123	304	506
Firesz-alapszervezet	5	1	3	0	0	1	0	0	0	0
Alkalmak száma	31	1	22	0	0	8	0	0	0	0

(Folytatás a 12. oldalon)

EGYHÁZUNK 2010. ÉVI STATISZTIKAI ADATAI

(Befejezés a 11. oldalról)

HITÉLETI ADATOK	SZRKE	Pozsony	Komárom	Bars	Gömör	Abaúj-T.	Zemplén	Ung	Nagym.	Ondava-H.
Kátémagyarázat	127	15	17	14	14	12	16	10	16	13
Alkalmak száma	2 329	337	300	392	215	364	257	156	161	147
Jegyesoktatás	140	19	24	11	9	19	15	5	24	14
Alkalmak száma	470	101	147	27	24	53	25	17	33	43
Családlátogatás	460	52	32	115	71	45	37	15	64	29
Alkalmak száma	5 201	696	1 235	570	401	915	719	291	119	255
Kórházlátogatás	227	40	23	31	10	32	27	12	31	21
Alkalmak száma	1 173	249	184	105	54	228	146	51	57	99

HITOKTATÁSI ADATOK	SZRKE	Pozsony	Komárom	Bars	Gömör	Abaúj-T.	Zemplén	Ung	Nagym.	Ondava-H.
Iskolai hitoktatást látogatók száma	5 269	854	1203	310	554	637	817	386	273	235
– fiú	2 600	402	598	148	273	323	408	205	121	122
– lány	2 669	452	605	162	281	314	409	181	152	113
– évfolyamonkénti csoportban	1 508	190	378	104	308	132	189	197	10	0
– összevont csoportban	3 761	664	825	206	246	505	628	189	263	235
Iskolai hitoktatási csoportok száma	573	117	120	45	62	62	79	22	38	28
– évfolyamonként kialakított	190	36	55	21	38	12	14	12	2	0
– összevont	381	81	63	24	24	50	65	10	36	28
Az egyházközség területén működő közokt. intéz. száma	351	51	49	18	21	39	28	13	23	109
– alsó tagozatos alapiskola	72	11	7	5	12	9	10	5	5	8
– teljes szervezettségű alapiskola	190	23	31	10	5	21	16	3	16	65
– középiskola	90	17	12	4	4	9	2	4	2	36
Gyülekezeti hitoktatást látogatók száma	1 435	194	193	127	82	182	239	154	116	148
– fiú	670	87	92	51	38	98	115	70	50	69
– lány	765	107	101	76	44	84	124	84	66	79
Hitoktatók száma	336	54	49	40	31	37	36	21	35	33
– lelkész	235	26	39	33	19	30	26	17	20	25
– katechéta	67	13	8	6	9	5	9	4	6	7
– képesítetlen	35	15	2	2	3	2	1	0	9	1

INGATLANOK ADATAI	SZRKE	Pozsony	Komárom	Bars	Gömör	Abaúj-T.	Zemplén	Ung	Nagym.	Ondava-H.
Istentiszteleti helyiségek száma	460	56	44	57	72	71	62	30	32	36
– a tárgyalt évben épített	11	2	1	0	0	7	0	1	0	0
– templom	298	25	28	44	52	45	38	18	24	24
– gyülekezeti ház	63	8	13	4	6	8	9	5	4	6
– gyülekezeti terem	141	20	23	15	15	24	15	6	11	12
Épülő istentiszteleti helyiségek	11	1	0	2	0	2	0	0	4	2
Lelkészlakok száma	184	23	26	25	24	28	19	13	12	14
Iskolaépületek száma	79	10	10	17	11	13	10	3	5	2
Gazdasági épületek száma	87	9	20	9	4	20	14	3	3	5
Egyéb épületek száma	108	14	17	19	8	19	10	13	3	5

(Forrás: Zsinati Iroda)

Keresztyén Gyülekezet, kedves Testvérek! Munkavégzésünk során mindannyiunknak szükségünk van arra, hogy időnként megálljunk és visszatekintsünk a megtett útra, az elvégzett feladatokra, számba vegyük az elért eredményeket, és tanuljunk hibáinkból.

A Diakóniai Központ hálaadással tekint vissza a 2010-es évre és annak minden munkájára, eredményére. Nemegyszer mutatkozott meg ugyanis, miként fogtak össze egyházunk gyülekezetei, gyülekezeti tagjai, lehetett szó önkéntes munkáról, adakozásról vagy ajándékosomagok gyűjtéséről.

Hiszen a *Szeretethid* önkéntes nap programjába egyházunkból huszonegyféle feladattal több mint ezren kapcsolódtak be különféle szolgálatok végzésével – építve hidat közösségük és környezetük között.

A meghirdetett adománygyűjtésekre is kimagasló mértékben érkeztek adományok: a Haitit sújtó földrengés károsultjainak megsegítésére 12 900 euró, a tűz-

Tetteink kiindulópontja a szeretet

kárt szenvedett nagyszallói család számára 5928 euró, a tavaszi árvíz és belvíz okozta károk enyhítésére 15 433 euró, a Kolonárt és Devecsert sújtó vörösiszap-katasztrófa károsultjai számára pedig 23 260 euró.

Az adományok belföldön a Diakonia Reformata nonprofit szervezet igazgatótanácsának segítségével jutottak el a szükségét szenvedőkhöz, míg a külföldre irányuló gyűjtéseknél a Magyar Református Szeretetszolgálat segítségét kértük (konkrétan a Haitire és a vörösiszap által sújtott területekre szánt adományoknál, melyeknek összege meghaladta a 10 millió forintot.) A Magyar Református Szeretetszolgálat az adományokért 2010. december 8-án mondott köszönetet az adományozók köszöntésére szervezett ünnepi alkalmon, melyen egyházunk a kiemelt támogatók között kapott helyet. Az MRSZ kuratóriumának elnöke, **Pál Sándor** egy köszönetnyilvánító emléklapot és egy em-

léklakettet nyújtott át ez alkalomból egyházunk képviselőinek.

Karácsonyi ajándékosomagok is szép számban gyűltek össze 2010 adventjében. A gyülekezeteinkből, iskolákból, civil szervezetektől beérkezett mintegy 3400 ajándékosomag a karácsony előtti hetekben került kiosztásra. Például Kárpátalján a Sámuel Alapítvány családtípusú árvaházaiba (a berzétei egyházközség és a hozzá tartozó leányegyházközségek korábbi kapcsolata alapján) került 580 csomag; a dévai Szent Ferenc Alapítvány Szent Borbála Napközi Otthonának a parajdi sóbányában tartott karácsonyi ünnepélyén 1600 csomag került szétosztásra; a magyarországi református börtönmiszsió által 450 csomagot, a partiumi Érmelléki Református Egyházmegye által 550 csomagot juttattunk el rászorulókhoz; a többi sok csomag több más helyszínre eljutva gazdagította a megajándékozottak ünnepét. Számos felnőttnek, időseknek szánt ajándék is készült, melyek szintén gazdára találtak. Egyes gyülekezetek pedig saját, egyedül élő idős testvéreik számára is állítottak össze ajándékosomagot.

Mindezekben az ajándékokon legyen Isten áldása, hogy valóban az ő dicsőségét hirdessék, és legyenek az ő nagy nevének dicséretére! De maradjon Isten áldása a készítőkön is, akik jó szívvel, önzetlenül készítették az ajándékokat, tudva azt, hogy ajándékuk nem lesz viszonzva, hiszen ismeretlen embereket ajándékoztak meg.

Hisszük, hogy az Úr indította cselekvésre a testvéreket; és az ő Lelke volt az, aki felbuzdította a szíveket, még akkor is, ha az eredmény előre nem volt látható. Mert a nagy összegű adományainknak része volt az „özvegyasszony két fillérjeként” adott egy, két, öt és tíz euró is; ugyanúgy, ahogyan a karácsonyi csomagok is egyesével sokasodtak, és lettek ilyen nagyszámúak. Mindezek felett pedig a legfontosabb, hogy tetteink kiindulópontja a szeretet legyen és maradjon, hiszen Isten ígéből tudjuk, a jókedvű adakozót szereti az Isten (2Kor 9,7).

Így maradjon velünk Urunk szeretete a 2011-es évben is! (További információk a www.diakonia.reformata.sk oldalon találhatóak. A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Diakóniai Központjának elérhetőségei: Jókai u. 34., 945 01 Komárom, tel./fax: 035/76 04 522, számlaszám: 2540045751/0200).

Testvéri szeretettel:

Szabó Annamária,
a Diakóniai Központ igazgatója

Makkoshotyikaiak jártak Nagykaposon HATÁRTALAN KAPCSOLATBAN

Örömteljes eseménnyel kezdtük meg az adventi időszakot gyülekezetünkben, ugyanis a magyarországi makkoshotyikai testvérgyülekezet látogatott el hozzánk.

A két gyülekezet közt a kapcsolatot a 2004-es magyarországi népszavazás szomorú eredménye után jött létre. Kezdetben a lelkészek szolgálták egymás gyülekezetében, mígnem 2008-ban megtörtént

a makkoshotyikai nőszövetség tagjai szolgáltak énekszóval az úrasztalánál, és egy kis ajándékot adtak gyülekezetünknek. A közös együttlétet a templomban a 462. dicséret eléneklésével zártuk.

Az istentisztelet után meginvitáltuk a testvérgyülekezet tagjait egy közös ebédre az ifjúsági központba. Az együttlétet a leszi premontrei monostori templom látó-

Vendégek és vendéglátók a nagykaposi református templomban

az első látogatás gyülekezeti szinten. Akkor mi fogadtuk a makkoshotyikaiakat, majd 2009-ben mi látogattunk el hozzájuk.

Advent első vasárnapján, november 28-án ismét ellátogatott hozzánk a testvérgyülekezet. Fogadásuk az ifjúsági központban történt, ahonnan együtt vonultunk át a templomba, ahol az igei szolgálatot **Pocsai Ferenc** makkoshotyikai lelkész végezte a *Fil 4,4-6* alapján. Az igehirdetés után gyülekezetünk lelkipásztora, **Pándy Árpád** mondott köszöntő beszédet, majd

gatása zárta, amely fontos szerepet töltött be a történelem során mindkét gyülekezet életében.

Bár Trianon bennünket szétválasztott, s a 2004-es népszavazás sem hozta a várt eredményt, de mi összetartunk, hogy azt a szakadékot, melyet a történelem során kö-zénk „ástak”, ne mélyítsük jobban, hanem betemetvén azt, legyünk egy egységgé, testvérekké. „Ó, mily szép és mily gyönyörű-séges, ha a testvérek egyetértésben élnek!” (Zsolt 133,1).

Egri Gergő

Gyermekfoglalkozás volt Újlóton

MÉZESKALÁCSOT IS DÍSZÍTETTEK

2010. december 4-én karácsonyvárót tartottunk az újlóti gyülekezetben. **Sándor Veronika** lelkész az ige szavaival kezdte meg ezen összejövetelt: „...mindenért hálát adjatok...” (1Thessz 5,18).

Miután közösen összefoglaltuk advent és karácsony üzenetét, a gyermekek elkezdtek díszíteni a mézeskalácsokat, ame-

Együttlétünket énekszóval zártuk, s kérjük az Urat, hogy jövőre is együtt lehessünk, bizonyosságot téve irántunk kimutatott végtelen szeretetéről – szóban és tettekben egyaránt.

Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani **Bartko Jutkának** és **Korpás Mariának**, hogy karácsonyváró alkalmunkat támogatták ötleteikkel, kreativitásukkal és ügyességükkel; ugyanakkor hálás a szí-

lyek később a fenyőfára kerültek a templomban; valamint elkészítették a karácsonyi kártyákat is, amikkel szenteste ajándékozták meg az ünneplő testvéreket.

vünk mindenkiért, aki bármilyen formában is részese volt a karácsonyváronak.

—sv—

Ökumenikus munkatársi találkozó Pozsonyszentgyörgyön
ÉRTÉKELES ÉS JÖVŐTERVEZÉS

Az Ökumenikus Lelkigondozói Szolgálat és a belügyminisztérium szervezésében munkatársi találkozó volt 2010. december 9-én és 10-én Pozsonyszentgyörgyön, a Szlovákiai Evangélikus Egyház Agapé Továbbképző Központjában.

Ezen a találkozón a Szlovák Köztársaság fegyveres erőinek kötelékében szolgáló protestáns lelkészek és munkatársaik vettek részt, akik a hadseregnél, a rendőrségnél és a büntetés-végrehajtási intézetekben teljesítenek szolgálatot. Egyetemes Egyházunkból **Lucskay Erzsébet**, **Jana Tabačková**, **Vlasta Vetrecinová** és **Antala Éva** lelkészek vettek részt a kétnapos rendezvényen. A találkozó célkitűzése elsősorban az Ökumenikus Lelkigondozói Szolgálat tíz évre szóló koncepciójának kidolgozása és az eddig elvégzett munka értékelése, továbbgondolása volt.

Áldásos alkalom volt a találkozó kerekén belül megtartott istentisztelet, melyen **Miloš Klátik** evangélikus püspök hirdette az ígét, és egyben megköszönte a hadseregből nyugdíjba vonuló **Jaroslav Balocký** főlelkész-ezredesnek többévi szorgalmas munkáját, melyet az Ökumenikus Lelkigondozói Szolgálat Központjánál végzett. (2011. január 1-től az Ökumenikus Lelkigondozói Szolgálat Hivatalának a vezetését veszi át, hogy az eddig megszerzett tapasztalatait még kamatoztathassa közös szolgálatunk javára; korábbi tisztességét pedig **Miroslav Táborský** evangélikus lelkész fogja betölteni.)

Vendégként egyházunk püspöke, **Fazekas László** is részt vett a találkozón, aki köszöntötte az egybegyűlteket, és további közös munkára buzdított mindnyájunkat.

Antala Éva

Várhosszúrét a Szoros-kő lábánál fekvő falu, nagyrészt katolikus vallású lakossal. A **Mudi Róbert** és **Mudi Henrietta Judit** berzétei lelkész házaspár nemrég alapította meg és viseli gondját a maroknyi református gyülekezetnek.

Az adventi evangelizációs alkalmakat az ottani kultúrházban tartottuk 2010. december 8-tól 10-ig. A pelsőci, vígtelkei, szalóci, szilicei, berzétei, körösi és jólési testvérekkel együtt vehettünk részt mindhárom este azon áldott alkalmakon, melyeken **Kováts Zoltán**, magyarországi nyugalmazott lelképásztor hirdette az ígét a 24. zsoltár alapján.

Várhosszúréten
vártuk az Urat!

Dávid királynak Isten megengedte, hogy elfoglalja Jeruzsálemet, a „béke városát”, s oda vitesse a szövetség ládáját is. Adventben várjuk az Úr eljövetelét, de megnyitjuk-e szívünket, vágyunk-e bemenni a „béke városába”? Az Úr Jézust nem mint egy kisedet kell befogadnunk, hanem mint hatalmas királyt, a dicsőségest, aki értünk szent áldozatot hozott. Dávidék alázatos szívvel, bűnbánattal várták az Urat, nekünk is így kell Őt várnunk – mondta el prédikációjában az igehirdető. Zarándokok vagyunk, kérünk kell az Urat, hogy mosson meg minket, mert csak tiszta szívvel járulhatunk elé. Neki mindenre van hatalma; Jézus Krisztus keresztye az örök kapu, melyen keresztül bejuthatunk a mennyei béke városába.

Lelkünk épülésére és hitünk meilyítésére szolgáltak az alkalmak, melyek a várhosszúréti kultúrházat ezen a három estén „szent helyé” emelték. Az utolsó este nem siettünk haza, hanem a bőséges szeretetvendégségen elbeszélgettünk kedves ismerőseinkkel, hittestvéreinkkel, a keresztyén könyvkiállításon pedig szereteteinknek könyvet, napfárt vásárolhattunk.

Isten iránti hálával köszönjük ezeket az estéket a Mudi lelkész házaspárnak, **Kása Gergely**, **André János**, **Nyék Miklós** és az ígével szolgáló **Kováts Zoltán** lelkészeknek. „...az üdvösség, a dicsőség és a hatalom a mi Istenünké” (Jel 19,1).

Mixtaj Johanna

A természet is ünneplő, fehér ruhába öltözött 2010. december 12-én, advent harmadik vasárnapján. Ekkor került sor Isten kegyelméből – hatévi kitartó munka, fáradozás és sok-sok elmondott imádság után – a Jó Pásztor Háza gyermek- és anyaotthon hivatalos átadására.

A házszentelő ünnepség áldáskérő istentisztelettel kezdődött a perbenyiki református templomban. Szabóné Kozár Éva helybeli lelkipásztor köszöntötte a megjelent lelkészeket, a támogatókat és az egész egybegyűlt gyülekezetet. Az ünnepi alkalmat a gyülekezeti énekek mellett az énekkar és az ifjúság néhány szavalattal tette meghittebbé. Isten ígését Molnár Elemér esperes olvasta fel, majd imában kérte további megtartó kegyelmét. Az igehirdetést Fazekas László, egyházunk püspöke végezte. A gyülekezet ezután ifj. Spisák István klarinétjátékát hallgathatta meg.

Fazekas László püspök megáldja az épületet és lakóit; mellette Molnár Elemér, a zempléni egyházmegye esperese

A beszámolóban Szabóné Kozár Éva lelkipásztor ismertette azt a nagy munkát, ami az elképzeléstől, az indítást adó helyzettől a többéves munkálatokon ke-

Megnyílt a Jó Pásztor Háza Perbenyikben HÁLAADÁS A MEGTETT ÚTÉRT

resztül az átadás napjáig tartott. Megköszönte a sok segítséget, anyagi és erkölcsi támogatást. A pénzügyi gazdálkodás-

A szépen felújított épület a Jó Pásztor Háza

ról Liszcai Marianna számolt be a jelenlevőknek. Ezután két motorosklub (melyek komoly támogatói voltak az anyaotthonnak) képviselőiben hangzott el beszéd. Először a magyarországi Hunyadi Rend nevében egyik képviselőjük, a Felvidéki Farkasok nevében pedig Reiter Géza beszélt az elmúlt években szervezett három alkalomról, amikor is a segíteni akaró motorosok jöttek és hozták adományaikat és a biztató szavakat. A Zempléni Református Egyházmegye nőszövetségének elnöknője, Tóbiás Zoltánné nagy szeretettel adta át az egyházmegyei nőegyesület üdvözlét és adományát.

Az ünnepélyes istentisztelet nemzeti imádságunk eléneklésével végződött, majd a 264. dicséret éneklése és egy motoros fiatalember dudajátéka alatt a gyülekezet kivonult a templomból.

Néhány méterre a Perbenyik községet jelző táblától, Királyhelmece irányában van az a lakás, amelyből – megvétele,

külső és belső felújítása után – ki lett alakítva a minden elvárásnak megfelelő Jó Pásztor Háza. Ehhez az épülethez vonult

ki az istentisztelet után a gyülekezet, lelkészek és vendégek. Fazekas László püspök megszentelő igével és imával nyitotta meg az épületet. Minden érdeklődő megtekinthette a kétszintes lakás berendezett helyiségeit, amelyek már rendeltetésük-

nek megfelelően várják az oda beköltöző édesanyákat és gyermekeiket.

Isten áldása kísérje mindazok életét, akik bármilyen formában támogatták az otthon létrejöttét, hogy egy befogadó ott-

Az úrasztalánál Szabóné Kozár Éva perbenyiki lelkipásztor, aki kitartó hittel és fáradságot nem kímélve tesz a Jó Pásztor Háza lakóinak érdekében

hont teremtsenek mindazon embertársaink számára, akik vágyakoznak a hitre, a fényre, az ölelő, segítő kézre.

Vaski Klára

A Selye János Egyetem Református Teológiai Kara és az Eperjesi Egyetem Görög Katolikus Hittudományi Kara között együttműködési megállapodás jött létre. 2010. november 23-án Komáromban Molnár János dékán és Peter Šturák dékán (balról a második) látta el kézjeggyel azt a dokumentumot, amelyben a szerződő felek elkötelezik magukat a cserediák-kapcsolat létrehozása és a tudományos együttműködés mellett.

A Firesz Duna Mente tagjai 2010. december 18-án adventi családi délutánt szerveztek Nagymegyeren, amelyre meghívták a szüleiket is. A biznyságtételekkel, evangéliumi énekekkel, jelenet előadásával is gazdagított templomi együttlétben az áhítatot Dobai Sándor, a Komáromi Református Egyházmegye esperese tartotta, aki hangsúlyozta: velünk az Isten. (A felvétel a szünetben megrendezett szeretetvendégségen készült.)

Újraválasztották Szabó Sándor püspököt. Az Amerikai Magyar Református Egyház gyülekezetei egyhangúan újraválasztották a püspöki tisztségre Szabó Sándor ontariói lelkipásztort, aki ügyvezető elnöke a Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinatának is. Az egyházkerület főgondnoka Király Frank trentoni presbiter lett. A megválasztott tisztségviselőket 2010. november 19-én a Ligonier városában megtartott zsinati ülésen iktatták be.

Államtitkári látogatás. Fazekas László püspök, Fekete Vince főgondnok és Molnár Sándor zsinati főtanácsos 2010. december 15-én Komáromban fogadták Szászfalvi Lászlót, a Magyar Köztársaság Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumának egyházügyi, nemzetiségi és civil kapcsolatokért felelős államtitkárát.

Reformierter Bund. December 16-án egyházunk püspöke Pozsonyban találkozott Ulrich Barniske brandenburgi lelkipásztorral, a Reformierter Bund képviselőjével. Megbeszélésük témáját egyházunk és a Reformierter Bund közötti kapcsolat erősítése képezte.

Nyílt nap a teológián

A Selye János Egyetem Református Teológiai Kara **2011. február 24-én** nyílt napot tart. Program:

8.00–8.30 – gyülekező a karon (Komárom, Tiszti Pávilon)
8.30 – Molnár János dékán üdvözlő a megjelenteket, tájékoztat a képzés feltételeiről és lehetőségeiről, majd a vendégeket meghívja a kar nyilvános óráira:

9.15–10.00 – héber nyelv (1. évfolyam)

10.05–10.50 – görög nyelv (2. évfolyam)

11.00–11.45 – vallástörténet (2–3. évfolyam)

11.50–12.30 – ebédszünet (ebéd egyénileg)

12.30–13.15 – újszövetségi történet (3. évfolyam)

13.30–14.15 – találkozó a kar hallgatóinak a képviselőivel.

*

A karon a teológia szakon kívül missziológia, diakónia és szociális munkás szakra is lehet jelentkezni; amely alapképzés (Bc.) formájában valósul meg, tehát a képzés ideje három év.

A jelentkezési ív beadásának határideje mindkét szakra: **2011. március 31.**

Kitüntetések átadása. 2011. január 3-án Ivan Gašparovič köztársasági elnök magas állami kitüntéseket adományozott az arra érdemesülteknek. Az eseményen egyházunk képviselőjében jelen volt Fazekas László püspök is.

Nyugdíjba vonulás. Január 8-án és 9-én Amersfoortban hálaadó istentiszteletet tartottak Jan Harm Boiten lelkipásztor nyugdíjba vonulása alkalmából. Egyházunk nevében Fazekas László püspök köszöntötte a nyugdíjba vonuló holland lelkipásztort, aki 1978 óta rendszeresen látogatja egyházunkat, nagyon sok lelkipásztorral kitűnő személyes kapcsolatot épített ki, és a lehető legtöbb területen sok segítséget nyújtott gyülekezeteinknek.

Új évi fogadás. Január 11-re Ivan Gašparovič köztársasági elnök új évi fogadásra hívta a bejegyzett egyházak és vallási csoportosulások képviselőit. Az ünnepi aktus, melyen Fazekas László püspök is megjelent, az elnöki palota kápolnájában rövid áhítattal zárult.

Ökumenikus tanácsok együttműködése. Január 16-án a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának meghívására Miloš Klátik, a Szlovákiai Evangélikus Egyház egyetemes püspöke, a Szlovákiai Egyházak Ökumenikus Tanácsának elnöke és Fazekas László püspök mint al-
elnök részt vettek az ökumenikus imahét

Évszázados jubileum

Rendkívüli esemény történt 2010. november 14-én az alistáli református templomban: legidősebb tagját, a 100. életévét két nappal korábban betöltött **Varga Máriát** köszöntötte a gyülekezeti közösség. Édes Árpád lelkipásztor a 100. zsoltár szavaival szólt a mozgásában ugyan kissé korlátozott, de értelmi képességei birtokában élő jubilánshoz, aki az úrvacsora sákramentumával rendszerint otthonában él.

A köszöntéshez csatlakozott a gyülekezet Te Deum laudamus kórusa, amely az ének szavával kért áldást Mariska néni életére. „Tudjátok meg, hogy az Úr az Isten! Ő alkotott minket, az övéi vagyunk...” (Zsolt 100,3).

–kis–

nyitó istentiszteletén, amelyre a budapest-fasori református templomban került sor.

Miniszterelnöki fogadás. Január 17-én Iveta Radičová miniszterelnök asszony új évi fogadást tartott a regisztrált egyházak és vallási csoportosulások képviselői számára, melyen egyházunk képviselőjében Fazekas László püspök vett részt.

Püspöki látogatások. Fazekas László püspök Szabó Andrással, a Pozsonyi Református Egyházmegye esperesével sorra látogatja az egyházmegye lelkészcsalád-jait. Január 19-én a nemesócsai, a tanyi, a csi-csói, a lakszakállasi és a gellér-bogyai lelkipásztornál, január 26-án a csilizradványi, a csilizpatai, a szapi és az apácaszakállasi gyülekezet lelkipásztoránál jártak.

A Pátria rádió protestáns műsorai:

Február 20-án 8.05-kor a Világosság című egyházi műsor református adásában Sebők János madi lelkipásztor Mózes hálaadó énekéről és a Marában édessé lett keserű vízről szól a hallgatókhoz.

Március 6-án 8.05-kor a Világosságban Kovácsné Tímár Ildikó rimaszombati lelkipásztor az éhség miatt zúgoló-dó izraelitákról, valamint az eledelként szolgáló fűjékről és mannáról szól igehirdetésében.

Március 20-án 8.05-kor Rákos Loránt zsinati tanácsos, naprágyi lelkipásztor igehirdetésében arról szól, hogy miért kellett Mózesnek vizet fakasztania a szik-lából.

A Világosság másnapi (hétfői) ismét-lésének kezdési időpontja: 12.05.

Szerkesztő-műsorvezető: Iski Ibolya

KÁLVINISTA SZEMLE

A Szlovákiai Református Keresztýén Egyház hivatalos lapja. A kiadó címe: Jókai u. 34., 945 01 Komárno.

Megjelenik havonta.

Főszerkesztő: Fazekas László

Szerkesztő: A. Kis Béla

Titkár és lapterjesztő: Kis Lucia
Előfizethető a szerkesztőség címen és a református lelkési hivatalokban.

Előfizetési díj: egy évre 4,20 euró.

A lapterjesztést a szerkesztőség végzi:

930 10 Dolný Štál (Alistál) 386.

E-mail: akisbela@ba.telecom.sk

Telefon: 031/55 90 141 (egyben fax és üzenetrögzítő is)

A kéziratokat nem őrizzük meg, nem küldjük vissza, rövidítésük és szerkesztésük jogát fenntartjuk.

Nyomdai előkészítés: A. Kis Béla
Nyomja: Reproffset, Dunaszerdahely
ISSN: 1335-7298

Nyilvántartási szám: EV 3628/09